

Hội thảo khoa học “Kết nối hệ sinh thái nghiên cứu, đổi mới sáng tạo trên cơ sở các nguồn tin khoa học và công nghệ”

Ngày 30/9/2020 tại Hà Nội, Cục Thông tin khoa học và công nghệ quốc gia đã tổ chức Hội thảo “Kết nối Hệ sinh thái nghiên cứu, đổi mới sáng tạo trên cơ sở các nguồn tin KH&CN” nhằm hỗ trợ các viện nghiên cứu, trường đại học và các tổ chức hoạt động nghiên cứu khoa học, đổi mới sáng tạo phương thức tiếp cận thông tin KH&CN trên nền tảng hạ tầng dữ liệu và tri thức trong các lĩnh vực một cách nhanh chóng, chính xác, kịp thời.

Phát biểu khai mạc Hội thảo, ông Trần Đức Hiến- Cục trưởng Cục Thông tin khoa học và công nghệ quốc gia nhấn mạnh vai trò của việc kết nối, tích hợp và chia sẻ đối với hoạt động nghiên cứu, đổi mới sáng tạo trong bối cảnh cuộc CMCN 4.0. Ông cho rằng, bản chất của sự phát triển trong hiện tại và tương lai là tăng cường sự kết nối thông minh giữa các cá nhân, các tổ chức và các quốc gia. Hệ sinh thái nghiên cứu, đổi mới sáng tạo là hệ thống mà thành tố tương tác qua lại trong một chỉnh thể bằng sợi dây kết nối là nguồn thông tin nói chung, cốt lõi là thông tin KH&CN để tạo ra các sản phẩm mới có giá trị gia tăng và sức cạnh tranh cao. Đây là thời điểm vàng với những thời cơ và thách thức lớn để cộng đồng khoa học Việt Nam khẳng định vai trò quốc sách then chốt, động lực đối với sự phát triển kinh tế - xã hội.

Với vai trò là cơ quan quản lý nhà nước về hoạt động thông tin, thông kê KH&CN, Cục Thông tin KH&CN quốc gia đã vận hành, quản lý và cung cấp nguồn thông tin KH&CN bảo đảm cho hoạt động nghiên cứu, đổi mới sáng tạo của cộng đồng khoa học Việt Nam. Cục đã mua quyền truy cập tới các CSDL KH&CN hàng đầu thế giới, như: ScienceDirect, Springer Nature, ProQuest Central, IEEE, ACS, Scopus... Những CSDL này sở hữu các nguồn thông tin giá trị, với nhiều tạp chí, xuất bản phẩm có chỉ số ảnh hưởng cao, được xem là bộ sưu tập tổng hợp lớn, đầy đủ và được cập nhật thường xuyên nhất hiện nay về các báo cáo, các phân tích học thuật uy tín. Bên cạnh đó, Cục cũng đã xây dựng các CSDL công bố KH&CN Việt Nam, Nhiệm vụ KH&CN Việt Nam. Vấn đề đặt ra là các nhà khoa học khai thác, sử dụng hiệu quả để có những đóng góp thiết thực cho sự phát triển của đất nước.

Tại Hội thảo, các đại biểu đã được nghe trình bày phân tích xu hướng và tầm ảnh hưởng của hoạt động nghiên cứu, đổi mới sáng tạo của Việt Nam bằng cách sử dụng các số liệu, thông tin khai thác được từ các CSDL KH&CN quốc gia và quốc tế. Các nội dung thông tin từ các CSDL KH&CN giúp cán bộ quản lý và các nhà nghiên cứu tổng quan tình hình nghiên cứu trong nước và quốc tế, xác định xu hướng nghiên cứu mới, cung cấp toàn văn các tài liệu khoa học chính thống trong nước và quốc tế, lựa chọn tạp chí để công bố kết quả nghiên cứu. Đồng thời, các nguồn tin này còn giúp đo lường các sáng tạo khoa học, đánh giá năng lực nghiên cứu của cá nhân, tổ chức, quốc gia từ đó giúp kết nối mạng lưới hợp tác nghiên cứu, đổi mới sáng tạo.

Bên cạnh đó là các tham luận về: Hướng dẫn thực hành khai thác nguồn tin KH&CN trong quy trình nghiên cứu khoa học; Sử dụng môi trường không gian ảo

phục vụ nghiên cứu khoa học và thử nghiệm công nghệ liên quan tới CM 4.0. Sau mỗi bài báo cáo, các đại biểu cùng đóng góp ý kiến, thảo luận để hiểu rõ hơn các vấn đề cốt lõi.

Hội thảo cũng dành thời lượng cho việc tổng quan về các chương trình KH&CN trọng điểm cấp quốc gia, cơ chế và quy trình xây dựng, quản lý nhiệm vụ KH&CN và kinh nghiệm chuẩn bị hồ sơ đăng ký tham gia tuyển chọn thực hiện nhiệm vụ KH&CN cấp quốc gia. Một đề xuất đặt hàng nhiệm vụ KH&CN cấp quốc gia cần đảm bảo 3 yếu tố cơ bản: có tính cấp thiết cao hoặc tầm quan trọng với phát triển kinh tế-xã hội, giải quyết được các vấn đề mang tính liên vùng, liên ngành và không trùng lặp về nội dung với các nhiệm vụ KH&CN đã và đang thực hiện. Vì vậy, để tiết kiệm nguồn lực, nhà nghiên cứu cần khai thác, sử dụng thông tin trên các CSDL KH&CN ngay từ giai đoạn chuẩn bị hồ sơ để đảm bảo tính khoa học, khả thi và tránh trùng lặp trong nghiên cứu.

HM